

SPPK: Ak spoplatnenie závlahovej vody, tak len symbolické

Ministerstvo životného prostredia SR v súčasnosti pripravuje návrh nariadenia vlády SR, ktorý spoplatní vody užívané na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy v Slovenskej republike. Od 15. januára 2015 v zmysle § 78 až § 79 vodného zákona č. 409/2014 Z. z. platí, že **užívanie povrchových vôd z vodných tokov alebo podzemných vôd v množstve nad 15 000 m³ ročne alebo 1 250 m³ mesačne na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy sa spoplatňuje** ako príjem Environmentálneho fondu. Nariadenie vlády má určiť konkrétnu sadzbu, ktorú poľnohospodári budú platiť.

Zavádzaný poplatok je ďalším z nákladov, ktorý poľnohospodári znášajú z dôvodu nevyhnutného zavlažovania poľnohospodárskych kultúr. Pri závlahovej sústave, ktorá patrí Hydromelioráciám, š.p., musia poľnohospodári rátať aj s ďalšími nákladmi. Medzi ne patrí nájomné za závlahovú sústavu, energie, investícia do opráv sústavy a jej ochrana.

Zavlažovanie pôdy využívajú poľnohospodári najmä v letných mesiacoch, od júna do augusta. **Ďalším nevyhnutným výdavkom je udržiavanie zavlažovacieho systému v nepretržitej prevádzke. V podniku, ktorý obhospodaruje 3-tisíc hektárov pôdy, na tento účel zamestnávajú 30 ľudí počas troch mesiacov.**

S rastom nákladov na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy je úzko späté aj zvyšovanie cien slovenských potravín, pokles ich konkurencieschopnosti. Zvýšené náklady sa premietnu do ceny komodít a hrozí riziko, že produkcia nebude konkurencieschopná, čo môže spôsobiť ukončenie pestovania niektorých plodín. V jednom z poľnohospodárskych podnikov zavlažujúcom poľnohospodársku plochu o rozlohe 3 000 hektárov dochádza k spotrebe povrchovej vody na zavlažovanie pôdy ročne v objeme 2 mil. m³. Za užívanie zavlažovacieho zariadenia na základe nájomnej zmluvy uhrádza ročne štátnemu podniku Hydromeliorácie nájom vo výške 3 eurá na hektár.

V súčasnosti je na Slovensku teoreticky 22 % ornej pôdy zabezpečených závlahovými sústavami. Odber vody pre závlahy dosahoval ešte v roku 1990 280 mil. m³ vody, pričom do roku 2005 toto množstvo kleslo len na 3,6 mil. m³. V roku 2013 to bolo 16,2 mil. m³.

Pri zavedení poplatku odporúčame zohľadniť situáciu, resp. spoplatňovanie vody v krajinách EÚ, najmä v krajinách Vyšehradskej štvorky. Napríklad v Maďarsku je zavedený limit spoplatňovania 50.000 m³, pričom spotreba vody je spoplatnená až nad tento limit. V prípade chovu rýb (akvakultúra) je limit oslobodenia od poplatkov až do 150.000 m³.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora trvá na tom, aby sadzba poplatku za odbery vôd na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy bola ustanovená vo výške nepresahujúcej hranicu 0,001 eur/m³. Rovnako najbližšou novelizáciou vodného zákona požadujeme zvýšiť ustanovené množstvo odberu vody, ktoré nepodlieha spoplatneniu, zo súčasných 15.000 m³ ročne na 50.000 m³ ročne. Naše požiadavky sme poslali na Ministerstvo životného prostredia SR, s ktorými ešte o tejto problematike budeme rokovať. Veríme aj v podporu rezortného ministerstva pôdohopodárstva.